

POVARA GLOBALĂ A REZISTENȚEI ANTIMICROBIENE - PROBLEMĂ CRITICĂ DE SĂNĂTATE

Albina-Mihaela Iliev¹

Conducător științific: Olga Burduniuc²

¹Disciplina de epidemiologie, USMF "Nicolae Testemițanu", Chișinău, Republica Moldova

²Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Chișinău, Republica Moldova

Introducere. Rezistența la antimicrobiene (RAM) este

o amenințare critică la nivel global pentru sistemul de sănătate, în atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă pentru 2030, care subminează siguranța intervențiilor medicale, inversează multe progrese în medicina modernă, grație ineficienței împotriva infecțiilor. **Scop.** Implementarea supravegherii și controlului rezistenței la antimicrobiene printr-o abordare multisectorială este esențială pentru alinierea la planurile globale și protejarea sănătății publice. **Material și metode.** Reviul literaturii de specialitate, împreună cu analiza detaliată a programelor internaționale și globale privind rezistența la antimicrobiene, ce permit argumentarea clară, coerentă și justificată a rezistenței ca o amenințare majoră, complexă și în continuă creștere pentru sănătatea publică la nivel global și viitorul sănătății. **Rezultate.** Rezistența antimicrobiană este o problemă gravă de sănătate publică la nivel mondial, cauzată de utilizarea incorectă și abuzivă a antibioticelor. În Europa, antibioticorezistența este într-o continuă creștere alarmantă. În țările în curs de dezvoltare, oamenii decedază din lipsa accesului la tratamente eficiente, iar folosirea greșită a antibioticelor face ca rezistența să devină o amenințare globală. Fenomenul este evolutiv, iar mecanismele prin care genele de rezistență se răspândesc rapid nu au fost complet înțelese. Specialiștii avertizează că în viitor eficiența terapiilor va scădea, iar dezvoltarea de noi antibiotice rămâne limitată. **Concluzii.** Extinderea fenomenului RAM poate depăși capacitatea de a descoperi medicamente și metode noi. Reținerea dezvoltării rezistenței la antibiotice se realizează prin: monitorizare, controlul evoluției rezistenței, optimizarea alegerii tratamentelor după ghiduri de antibioterapie empirică. **Cuvinte-cheie:** rezistența antimicrobiană globală, infecții, sănătate publică.

THE GLOBAL BURDEN OF ANTIMICROBIAL RESISTANCE - A CRITICAL HEALTH ISSUE

Albina-Mihaela Iliev¹

Scientific adviser: Olga Burduniuc²

¹Epidemiology department, *Nicolae Testemițanu* University, Chișinău, Republic of Moldova

²National Agency for Public Health, Chișinău, Republic of Moldova

Introduction. Antimicrobial resistance (AMR) is a critical global threat to the health system and to the achievement of the 2030 Sustainable Development Goals, as it significantly undermines the safety of medical interventions and reverses many advances in modern medicine due to its ineffectiveness against infections. **Objective.** Implementing antimicrobial resistance surveillance and control through a multisectoral approach is essential to align with global action plans and protect public health. **Material and methods.** The review of the specialized literature, along with the comprehensive analysis of international and global programs on antimicrobial resistance, allows for a clear, coherent, and well-founded argumentation of resistance as a major, complex, and continuously growing threat to global public health and future healthcare. **Results.** Antimicrobial resistance is a serious public health problem worldwide, caused by the incorrect and excessive use of antibiotics. In Europe, antibiotic resistance is continuously increasing at an alarming rate. In developing countries, people die due to lack of access to effective treatments, while the misuse of antibiotics contributes to resistance becoming a global threat. This phenomenon is evolving, and the mechanisms by which resistance genes spread are not yet fully understood. Experts warn that in the future, the effectiveness of therapies will decline, and the development of new antibiotics remains limited. **Conclusion.** The spread of AMR may exceed the capacity to discover new drugs and methods. The development of antibiotic resistance can be curbed through monitoring, controlling the evolution of resistance, and optimizing the choice of treatments according to empirical antibiotic therapy guidelines. **Keywords:** Global antimicrobial resistance, infections, public health.